

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1916"

Személy

Szerző:

Cím:

A községi üzemekről

Forrás:

Népszava

Bp.

(Hely)

1916 3/31

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A községi üzemekről.

*

A husipari munkások a Panaszbizottsághoz fordultak.

A Husipari Munkások Lapja legutóbbi számában a községi üzemek munkásainak helyzetével foglalkozik. Megállapítja a nevezett lap, hogy a főváros sokkal jobban elnyomja a munkásait, mint a magánvállalkozás és bár szociálpolitikai ügyosztályt létesített, semmi jele sincs annak, hogy a saját üzemében példát mutassanak a munkások szociális helyzetének javításával.

A községi üzemekben divó gazdálkodásra jellemző az a beadvány, amelyet a községi élelmiszerüzemben dolgozó munkások nyújtottak be a Munkásügyi Panaszbizottsághoz. A beadvány szó szerinti szövege a következő:

A községi élelmiszerüzem husipari munkásainak megbízásából azzal a tiszteletteljes kéreccsel fordulunk a tekintetes Munkásügyi Panaszbizottsághoz, hogy kegyeskedjék a fentnevezett munkások panaszait megvizsgálni és azokat sürgősen elintézni.

A községi élelmiszerüzem husipari munkásai, akik az 1912. évi LXVIII. tc. és a miniszteri rendeletek alapján nem hagyhatják el munkahelyüket, tehát nem javíthatnak gazdasági helyzetükön, olyan alacsony munkabérek mellett kénytelenek dolgozni, hogy munkabérukből a saját maguk és a családjuk részére még a legszükségesebb táplálékot sem tudják megszerezni.

A honvédelmi miniszter 18950/1915. számú rendelete és az ezt módosító honvédelmi mi-

niszteri rendeletek kimondják, hogy „a katonai fölügyelet alá helyezett üzemek és az egyéb üzemek munkásai között az azonos munkáért járó munkabér tekintetében indokolatlan, számottevő eltérésnek lennie nem szabad. Az említett munkásokat megillető munkabér (térítés) az igénybe nem vett vállalatok munkásainak munkabérénel azonos munka mellett alacsonyabb nem lehet. Egyébként pedig a munkabér (térítés) megállapításánál a megélhetési viszonyoknak a háború következtében beállott változásait, illetve az elsőrendű élelmszükségleti cikkek árának emelkedését figyelembe kell venni.”

Kimondja a honvédelmi miniszter rendelete, hogy „a túlmunka díjazásának mérvére nézve az 1914. évi július hó 25. napján volt munkarendnek határozmányai, illetve a munkaadó és munkások között a megjelölt időpontban érvényben volt megállapodások irányadók. A túlidőben teljesített munka díjazása fejében azonban az érvényben levő rendes egységtelek (órabér vagy akkorddíjtétel) alapján kiszámított béren felül legalább 20 százalékos pótdíj fizetendő.”

A főváros községi élelmiszerüzemeiben a honvédelmi miniszternek ezen rendelkezéseit nem veszik figyelembe. A községi husüzem munkásainak napi munkabére 7.33 és 8.66 korona között ingadozik, holott a katonai konzervgyárban a hasonló munkát teljesítő munkások közül a napibérben dolgozók minimálisan napi 14 koronát és az akkordban dolgozó munkások heti 110—120 koronát keresnek. Míg a községi husüzemben a vágóhídon dolgozó munkások heti keresete 50—52 korona, addig a katonai konzervgyár vágóhídi osztályában dolgozó munkások átlagos keresete háromszor magasabb ennél az összegnél.

Szabadjon még hivatkoznunk a községi üze-

mek üzleteiben alkalmazott munkások helyzetére és az Általános Fogyasztási Szövetkezet üzleti munkásainak viszonyaira. A községi üzemek üzleteiben az alkalmazott munkások munkabére hetenként 42 korona, az Általános Fogyasztási Szövetkezet üzleteiben az alkalmazott munkások fizetése heti 100—110 korona és a gyárban dolgozó munkásainak átlagos munkabére hetenként 105 korona.

Hivatkoznunk kell még arra is, hogy a községi üzemekben szigorúan eltiltják a munkásokat attól, hogy az élelmiszerekhez hozzányuljanak és szigorúan megbüntetik azt, aki egy pár virsztit megeszik. Ezzel szemben az Általános Fogyasztási Szövetkezetnél a munkások díjtalanul kapnak uzsonnát. A községi üzem munkásait a legkisebb szabálytalanságért szigorú pénzbírsággal sújtják és gyakran előfordul, hogy a munkásokat a legcsekélyebb mulasztásért lezárják.

Mindezek alapján kérjük a tekintetes Munkásügyi Panaszbizottságot, hogy a községi üzemekben szigorú vizsgálatot indítson és a munkások panaszait meghallgatva, szorítsa a községi üzemeket arra, hogy a honvédelmi miniszter rendeletének betartásával, munkásainak helyzetét megjavítsa és szorítsa rá az üzemek vezetősét arra, hogy a munkásokkal tisztességesebben bánjon.

Kérelmünk ismétlése mellett maradunk

Budapest, 1916 október 26-án.

Kiváló tisztelettel

(Aláírások.)

A panaszbeadványhoz még csak azt kell megemlíteni, hogy a husipari munkások eddig hiába kérelmezték helyzetük javítását, kereken elutasították őket.